

Povinnosti právnických osob a podnikajících fyzických osob

Rozsah povinností vyplývá zejména ze **začlenění provozovaných činností podle požárního nebezpečí dle § 4 odst. 1, 2 a 3 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.**

Podle míry požárního nebezpečí se provozované činnosti člení do kategorií:

- 1) **bez zvýšeného požárního nebezpečí,**
- 2) **se zvýšeným požárním nebezpečím,**
- 3) **s vysokým požárním nebezpečím.**

Tento dokument v případě písmen b) a c) zpracovává **odborně způsobilá osoba nebo technik PO** dle § 11 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů a dokumentaci určuje další povinnosti provozovatele. **Doporučujeme**, aby i začlenění provozovaných dle bodu 1) bylo provedeno odborně způsobilou osobou nebo technikem PO s jasnou eliminací možného nebezpečí.

§ 2 odst. 2

Povinnosti vlastníků a provozovatelů budov

Právnické osoby a podnikající fyzické osoby plní povinnosti na úseku požární ochrany ve všech prostorách, které užívají k provozování činnosti. Za plnění povinností na úseku požární ochrany u právnických osob odpovídá statutární orgán a u podnikajících fyzických osob tyto osoby nebo jejich odpovědný zástupce. Provozuje-li činnost v prostorách více právnických osob nebo podnikajících fyzických osob, plní povinnosti na úseku požární ochrany na místech, která užívají společně, vlastníků těchto prostor, není-li smlouvou mezi nimi sjednáno jinak. Součástí smlouvy musí být i určení osoby odpovědné za plnění povinností na úseku požární ochrany.

§ 5

(1) Právnické osoby a podnikající fyzické osoby jsou povinny

- a) obstarávat a zabezpečovat v potřebném množství a druzích požární techniku, věcné prostředky požární ochrany a požárně bezpečnostní zařízení se zřetelem na požární nebezpečí provozované činnosti a udržovat je v provozuschopném stavu. U vyhrazené požární techniky, věcných prostředků požární ochrany a požárně bezpečnostních zařízení, kromě výrobků stanovených podle zvláštních právních předpisů, lze instalovat a používat pouze schválené druhy,
- b) vytvářet podmínky pro hašení požárů a pro záchranné práce, zejména udržovat volné příjezdové komunikace a nástupní plochy pro požární techniku, únikové cesty a volný přístup k nouzovým východům, k rozvodným zařízením elektrické energie, k uzávěrům vody, plynu, topení a produktvodům, k věcným prostředkům požární ochrany a k ručnímu ovládnutí požárně bezpečnostních zařízení,
- c) dodržovat technické podmínky a návody vztahující se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností,
- d) označovat pracoviště a ostatní místa příslušnými bezpečnostními značkami, příkazy, zákazy a pokyny ve vztahu k požární ochraně, a to včetně míst, na kterých se nachází věcné prostředky požární ochrany a požárně bezpečnostní zařízení,
- e) pravidelně kontrolovat prostřednictvím odborně způsobilé osoby (§ 11 odst. 1), technika požární ochrany (§ 11 odst. 2) nebo preventisty požární ochrany (§ 11 odst. 6) dodržování předpisů o požární ochraně a neprodleně odstraňovat zjištěné závady,
- f) umožnit orgánu státního požárního dozoru provedení kontroly plnění povinností na úseku požární ochrany, poskytovat mu požadované doklady, dokumentaci a informace vztahující se k zabezpečování požární ochrany v souladu s tímto zákonem a ve stanovených lhůtách splnit jím uložená opatření,
- g) poskytovat bezúplatně orgánu státního požárního dozoru výrobky nebo vzorky nezbytné k provedení požárně technické expertizy ke zjištění příčiny vzniku požáru,
- h) bezodkladně oznamovat územně příslušnému operačnímu středisku hasičského záchranného sboru kraje¹⁾ každý požár vzniklý při činnostech, které provozují, nebo v prostorách, které vlastní nebo užívají.

(2) Právnícké osoby a podnikající fyzické osoby nesmí vypalovat porosty. Při spalování hořlavých látek na volném prostranství jsou povinny, se zřetelem na rozsah této činnosti, stanovit opatření proti vzniku a šíření požáru. Spalování hořlavých látek na volném prostranství včetně navrhovaných opatření jsou povinny předem oznámit územně příslušnému hasičskému záchrannému sboru kraje, který může stanovit další podmínky pro tuto činnost, popřípadě může takovou činnost zakázat. Ustanovení zvláštních právních předpisů nejsou tímto dotčena.

§ 6a

Posouzení požárního nebezpečí

- 1) Právnícké osoby a podnikající fyzické osoby mohou provozovat činnost s vysokým požárním nebezpečím za podmínky, že orgán státního požárního dozoru schválí posouzení požárního nebezpečí.
- 2) Posouzení požárního nebezpečí obsahuje
 - a) popis a posouzení rizik z hlediska možnosti vzniku a šíření požáru a ohrožení osob, zvířat a majetku,
 - b) zhodnocení možnosti provedení záchranných prací a účinné likvidace požáru, včetně popisu jeho možných následků,
 - c) systém řízení požární ochrany a
 - d) návrhy na opatření ke snížení rizika možnosti vzniku a šíření požáru a ohrožení osob, zvířat a majetku, návrhy na provedení záchranných prací a návrhy opatření k účinné likvidaci požáru, včetně stanovení lhůt k jejich plnění.
- 3) Právnícká osoba a podnikající fyzická osoba předloží posouzení požárního nebezpečí zpracované osobou uvedenou v § 11 odst. 1 ve 2 vyhotoveních ke schválení orgánu státního požárního dozoru.
- 4) Neshledá-li orgán státního požárního dozoru v posouzení požárního nebezpečí nedostatky, posouzení požárního nebezpečí schválí.
- 5) Zjistí-li orgán státního požárního dozoru, že předložené posouzení požárního nebezpečí vykazuje obsahové nedostatky, pro které je nelze schválit, vrátí je zpět předkladateli s uvedením zjištěných nedostatků a současně stanoví přiměřenou lhůtu pro opětovné předložení vráceného posouzení po odstranění zjištěných nedostatků. Řízení lze přerušit na dobu stanovenou pro odstranění nedostatků a opětovné předložení.
- 6) Neodstraní-li předkladatel nedostatky ve lhůtě stanovené podle odstavce 5, orgán státního požárního dozoru vydá rozhodnutí o neschválení posouzení požárního nebezpečí.
- 7) Před změnou v provozované činnosti, která má vliv na obsah schváleného posouzení požárního nebezpečí, právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba předloží orgánu státního požárního dozoru ke schválení doplněné nebo je-li to vzhledem k rozsahu změny potřebné nové posouzení požárního nebezpečí. Do doby schválení předloženého materiálu nelze změny v provozované činnosti provést.
- 8) Změny v objemu roční produkce nejsou důvodem pro předložení nového posouzení požárního nebezpečí, je-li toto schváleno výhradně pro činnost uvedenou v § 4 odst. 3 písm. b).

§ 6b

Dokumentace zdolávání požárů

- 1) Právnícké osoby a podnikající fyzické osoby mohou provozovat činnost s vysokým požárním nebezpečím nebo činnost se zvýšeným požárním nebezpečím, u které nejsou běžné podmínky pro zásah, za podmínky, že orgán státního požárního dozoru schválí dokumentaci zdolávání požárů.
- 2) Dokumentace zdolávání požárů obsahuje operativní plán zdolávání požárů a operativní kartu zdolávání požárů upravující zásady rychlého a účinného zdolávání požáru a záchrany osob, zvířat a majetku.
- 3) Právnícká osoba a podnikající fyzická osoba předloží dokumentaci zdolávání požárů zpracovanou osobou uvedenou v § 11 odst. 1 nebo 2 ve 2 vyhotoveních ke schválení orgánu státního požárního dozoru.
- 4) Neshledá-li orgán státního požárního dozoru v dokumentaci zdolávání požárů nedostatky, dokumentaci zdolávání požárů schválí.
- 5) Zjistí-li orgán státního požárního dozoru, že předložená dokumentace zdolávání požárů vykazuje obsahové nedostatky, pro které ji nelze schválit, vrátí ji zpět předkladateli s uvedením zjištěných nedostatků a současně stanoví přiměřenou lhůtu pro opětovné předložení po odstranění zjištěných nedostatků. Řízení lze přerušit na dobu stanovenou pro odstranění nedostatků a opětovné předložení.

- 6) Neodstraní-li předkladatel nedostatky ve lhůtě stanovené podle odstavce 5, orgán státního požárního dozoru vydá rozhodnutí o neschválení dokumentace zdolávání požárů.
- 7) Před změnou v provozované činnosti, která má vliv na obsah schválené dokumentace zdolávání požárů, právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba předloží orgánu státního požárního dozoru ke schválení novou dokumentaci zdolávání požárů. Do doby schválení předložené dokumentace nelze změny v provozované činnosti provést.
- 8) Podle odstavců 1 až 7 se postupuje i v případě, kdy zpracování dokumentace zdolávání požárů stanoví dokumentace požární ochrany.

§ 6c

Prováděcí právní předpis stanoví:

- a) hodnoty nahodilého požárního zatížení pro účely členění činností podle požárního nebezpečí,
- b) vymezení složitých podmínek pro zásah,
- c) množství, druhy a způsob vybavení prostor právnických osob a podnikajících fyzických osob věcnými prostředky požární ochrany a požárně bezpečnostními zařízeními, jakož i požadavky na jejich projektování, montáž, provoz, kontrolu, údržbu a opravy,
- d) druhy vyhrazené požární techniky, věcných prostředků požární ochrany a požárně bezpečnostních zařízení,
- e) způsob vytváření podmínek pro hašení požáru a pro záchranné práce,
- f) lhůty a způsob provádění kontrol dodržování předpisů o požární ochraně,
- g) postup při poskytování výrobků a vzorků orgánu státního požárního dozoru k provedení požárně technické expertizy za účelem zjišťování příčin vzniku požáru,
- h) způsob určení podmínek požární bezpečnosti při činnostech se zvýšeným požárním nebezpečím a vysokým požárním nebezpečím a
- i) způsob posuzování požárního nebezpečí.

§ 7

Povinnosti vlastníků a uživatelů

- 1) Vlastník nebo uživatel zdrojů vody pro hašení požárů je povinen tyto udržovat v takovém stavu, aby bylo umožněno použití požární techniky a čerpání vody pro hašení požárů.
- 2) Vlastník nebo uživatel lesů v souvislých lesních porostech o celkové výměře vyšší než 50 hektarů je povinen zabezpečit v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru, nad rámec povinností stanovených v § 5, opatření pro včasné zjištění požáru v lesích a proti jeho rozšíření pomocí hlídkové činnosti s potřebným množstvím sil a prostředků požární ochrany, pokud tak neučiní Ministerstvo zemědělství podle zvláštního zákona.
- 3) Vlastník nebo uživatel nástupní plochy pro požární techniku je povinen ji označovat a udržovat v takovém stavu, aby bylo umožněno použití požární techniky.

§ 13

Preventivní požární hlídka

- 1) Právnické osoby a podnikající fyzické osoby zřizují preventivní požární hlídky
 - a) v prostorách s nejméně třemi zaměstnanci, ve kterých provozují činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím nebo s vysokým požárním nebezpečím,
 - b) v případech, kdy tak stanoví nařízení kraje [§ 27 odst. 1 písm. f)] nebo obecně závazná vyhláška obce [§ 29 odst. 1 písm. o)].
- 2) Úkolem preventivní požární hlídky je dohlížet na dodržování předpisů o požární ochraně a v případě vzniku požáru provést nutná opatření k záchraně ohrožených osob, přivolat jednotku požární ochrany a zúčastnit se likvidace požáru.

§ 15

Dokumentace požární ochrany

- 1) Právnické osoby a podnikající fyzické osoby provozující činnosti uvedené v § 4 odst. 2 a 3 jsou povinny zpracovávat předepsanou dokumentaci požární ochrany, plnit podmínky požární bezpečnosti v ní stanovené a udržovat ji v souladu se skutečným stavem.
- 2) Prováděcí právní předpis stanoví druhy, obsah a vedení dokumentace požární ochrany.

§ 16

Školení a odborná příprava zaměstnanců o požární ochraně

- 1) Právnícké osoby a podnikající fyzické osoby provozující činnosti uvedené v § 4 odst. 2 nebo 3 jsou povinny zabezpečit pravidelné školení zaměstnanců o požární ochraně a odbornou přípravu zaměstnanců zařazených do preventivních požárních hlídek, jakož i preventistů požární ochrany.
- 2) Povinnost školení zaměstnanců o požární ochraně se vztahuje na všechny fyzické osoby, které jsou v pracovním nebo jiném obdobném poměru k právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě. Školení se provádí zvláště pro vedoucí zaměstnance a zvláště pro ostatní zaměstnance.
- 3) Pro fyzické osoby, které se příležitostně zdržují na pracovištích právnických osob nebo podnikajících fyzických osob, se školení o požární ochraně zabezpečuje, jestliže tyto osoby vykonávají činnosti uvedené v § 4 odst. 2 a 3 nebo přicházejí do styku s těmito činnostmi.
- 4) Prováděcí právní předpis stanoví druhy, obsah, rozsah a lhůty školení zaměstnanců o požární ochraně, jakož i odborné přípravy preventistů požární ochrany a zaměstnanců zařazených do preventivních požárních hlídek.

§ 16a

Odborné zajištění školení a odborné přípravy

- 1) U právnických osob a podnikajících fyzických osob provozujících činnosti uvedené v § 4 odst. 2 provádí
 - a) odborně způsobilá osoba nebo technik požární ochrany školení vedoucích zaměstnanců o požární ochraně,
 - b) odborně způsobilá osoba nebo technik požární ochrany odbornou přípravu preventistů požární ochrany a zaměstnanců zařazených do preventivních požárních hlídek,
 - c) proškolený vedoucí zaměstnanec nebo preventista požární ochrany školení ostatních zaměstnanců o požární ochraně.
- 2) U právnických osob a podnikajících fyzických osob provozujících činnosti uvedené v § 4 odst. 3 provádí
 - a. odborně způsobilá osoba nebo technik požární ochrany školení vedoucích zaměstnanců o požární ochraně,
 - b. odborně způsobilá osoba odbornou přípravu preventistů požární ochrany a zaměstnanců zařazených do preventivních požárních hlídek,
 - c. technik požární ochrany nebo proškolený vedoucí zaměstnanec školení ostatních zaměstnanců o požární ochraně.